

Protokoll fört vid enskild föredragning

Utbildnings- och kulturavdelningen
Utbildningsbyrån, U2

Beslutande

Minister

Tony Asumaa

Föredragande

Byråchef

Elisabeth Storfors

Justerat

Omedelbart

.....
Ärende/Dnr/Exp.

.....
Beslut

Nr 21

Utlåtande över förslag till ändringar i Universitets- och
högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:1) om
grundläggande behörighet och urval

ÅLR 2018/3241

80 U2

Beslöts yttra sig över Universitets- och högskolerådets i Sverige
förslag till ändringar i föreskrifter (UHRFS 2013:1) om
grundläggande behörighet och urval enligt bilaga.

Ålands landskapsregering har tagit del av förslag till Föreskrifter om Universitets- och högskolerådets ändring i föreskrifter (UHRFS 2013:1) om grundläggande behörighet och urval till svensk högskola. Ändringarna i föreskrifterna kommer att gälla från och med antagning till utbildning som påbörjas efter den 31 maj 2019. Landskapsregeringen tackar för möjligheten att yttra sig i samband med Universitets- och högskolerådets remissutskick.

Universitets- och högskolerådets remissförslag daterat 20.4.2018 innehåller förslag till justeringar i den preliminära meritvärderingen för utländska utbildningar, bl.a. för Åland. Förslagen har lagts för att beräkningen av den preliminära meritvärderingen bättre ska harmonisera med den förändrade betygsfördelningen för elever från den svenska gymnasieskolan GY11. Förslagen bygger på betygsstatistik från åren 2016 och 2017.

Om analysen och förslaget till ändring bygger på sökandes gymnasieexamensbetyg från Ålands lyceum endast för åren 2016 och 2017 är det ett synnerligen litet åländskt sampel.

I det liggande förslaget ersatts percentilekvivalering med fraktilberäkningen som för åländska studerande resulterar i ännu en skärpning och försämring av det slutgiltiga meritvärdet. Det blir således generellt svårare för åländska studerande att erhålla en studieplats vid svenska universitet och högskolor.

Förändringen har gjorts för att lättare uppnå en jämförelse till den svenska betygsnivån. Den senaste översynen av meritvärderingen gjordes inför antagningen 2017 vilket innebar ett sänkt meritvärde för åländska betyg.

I förslaget till preliminärt meritvärde för åländsk gymnasieutbildning noterar landskapsregeringen att förslaget ytterligare skärper meritvärderingen för åländska betyg från Ålands lyceum till en nivå som universitets- och högskolerådet uppfattar bättre motsvarar meritvärderingen för svenska betyg.

Ålands landskapsregering uppmärksamgör Universitets- och högskolerådet på att det nu föreliggande förslaget till förändrad preliminär meritvärdering av betyg från Ålands lyceum kommer att försvåra möjligheterna för studerande i Ålands lyceum att tilldelas en studieplats och försämra möjligheten för åländska ungdomar att få sin högre utbildning i Sverige.

Landskapsregeringen noterar också att rådet även utarbetat ett förslag till meritvärdering för betyg från Ålands yrkesgymnasium, vilket landskapsregeringen efterlyst i tidigare yttranden. Förslaget till meritvärdering för den yrkesinriktade gymnasieutbildningen förefaller även den att vara sträng. Eftersom det tidigare saknats en motsvarande bedömning av betygsskalan 1-3, är effekterna av den föreslagna meritvärderingen svår att bedöma.

Nerskrivningen i meritvärderingen påverkar studerande inom pågående utbildning på ett för dem negativt sätt. För närvarande bedriver ca 70 % av alla åländska högskolestuderande sina studier i Sverige. Inom flera

nyckelområden erbjuder Sverige den enda möjligheten för ålänningar som vill utbilda sig på svenska.

Ålands landskapsregering konstaterar att Universitets- och högskolerådet meddelar i sin konsekvensutredning att rådet fortsättningsvis kommer att löpande se över de tabeller som finns i bilagan samt komplettera med fler omräkningstabeller när data erhålls eller skevheter i betygsunderlaget uppstår.

Landskapsregeringen understryker vikten av en fortsatt uppföljning av hur åländska sökande antas till svensk högskola eftersom betygsunderlaget för nuvarande justering endast bygger på två års betyg och det kan finnas skevheter i betygsunderlaget. Beräkningsgrunderna för meritvärderingen av de åländska betygen bygger på ett långvarigt samarbete mellan myndigheterna. Landskapsregeringen betonar för sin del betydelsen av ett fortsatt gott samarbete.

Det är av yttersta vikt att åländska högskolestuderande även i framtiden ges reella möjligheter att bedriva sina studier i Sverige inom många utbildningsområden. Tillgängligheten till högre utbildning har en avgörande betydelse för det åländska samhällets utveckling och tillväxt samt för att tillgodose behovet av utbildad arbetskraft.

Ålands landskapsregering framhåller betydelsen för det enspråkigt svenska Åland att det finns goda möjligheter att söka till högre utbildning i Sverige.